

PERŽVALGA.

— Iš Pittsburgo atvažiuo New Yorkan, lapkričio 12 d., pilnas traukinys italų, ungarų, slovakų, lenkų ir keletas lietuvių. Jie traukia Europon. Daugumas tiktai žiemos mėnesius savo tėvynėje praleist išvažiuoja, kiti gi žada pasilikti namie iki Amerikoje laikai pasigeris. Beveik visi dirbę anglių kasyklėse.

— Škotijoje pasirodė naujas lietuvių kalba laikraštukas — „Rankpelnis“. Eis kas dvi savaiti syki. Prenumerata į užsienius — iki naujų metų 1 šilingas. Adrisas: „Rankpelnis“, Lily Bank, West End, Bell-hill, Scotland. — Laikraštukas, matomai, pradėtas leisti su gerais norais — organizuot škotiečius lietuvius ir juos šviest, pratint prie kovos už savo buvį pagerinimą. Pirmame numery, teisybė, išimant įžanginį straipsnelį nuo redakcijos, neką daugiau yra — užimtas perspaudintomis iš „Zarijos“ ir šiaip paprastomis laikraščių žinutėmis. Bet aulin kvi galės išsitobulinti. Dirva Škotijoje gera.

— „Segodnia“ rašo: „Vilkaiviškio kalėjime (Suvalkų gub.) randasi šiuom žygiu 64 emigrantai, iš Amerikos pribuvę. Emigrantai patys pasidavę policijai, negalėdami kitokiu keliu į namus bepagrįžti. Tarpe suimtųjų yra daugelis šeimynų su šešiamėčiais ir 7-mėčiais kūdikiais. Visi iš eilės ligoniai. Dauguma jų — krikščionys“.

— Mums rašo iš Lietuvos (Vilniaus): „Skyrimai dumon pas mus veik užsibaigė. Darbas be matomo vaisiaus, bent taip išrodo. Kovos linija buvo — prieš dvarponius. Net klerikalai nenori dvarininkų, mat šie kunigams duris parodė. Jie — maskiruoti priešai, nors ir neva tarėsi eiti prieš dvarininkus.“

„Pradėjo eiti naujas laikraštukas „Lietuvninkų“.

raštis „Viltis“. Daug gauna akcijonierių — beveik visus kunigus. Redaktorius sako nėsąs ir nebusias kunigu. Vienok reikia pripazint, kad dar pras tesnis už „Saltinį“ ar „Nedėl. Skait“. — tie bent turi gyvesnį busenos pulsą, zinoma — atgaleivių šviesoj. O čia nieko.

„O klerikalizmo žiedai pradeda rodyties. Įdomių dalykų galima pastebėti mūsų „pirm eivės“ inteligentijos eilėse, maino dievaičius, paziuras, randa galimu bendradarbiauti su atgalainiais. Pas mus yra tokių, kaip ana jųsų, amerikinis, Šliupas...“

„Vilniaus Žinios“ taisosi. Gal ilgainiu ir visai pasitaisys. „Sunki atmosfera. Kartu vės funkcionuoja. Kartais ir sušaudo.“

Iš Lietuvos.

Vilnius. Vilniaus gub. valstiečių rinkėjų išrinkta 19. Pirmosios Dumos atstovai Trakų pavieto Aleksandravičius ir Lidos pav. Gotoveckis — kurie pirmoje Dumoje ėjo po ponais ir butinai stengėsi patekti antrojon Dumon — į rinkėjus nepateko. Iš viso rinkėjų (ne rusų) nuo Vilniaus gub. yra išrinkta 62 kataliku ir 14 žydų. Pagal luomas katalikai skiriasi šiteip: 38 bajorai, 19 valstiečių ir 5 kunigai.

— Spalių 14 d. atsibuvo „Vilniaus Kanklių“ visuotinas nepaprastas susirinkimas. Į susirinkimą buvo kviečiami ne vien tik „Vilniaus Kanklių“ sąnariai, bet ir šiaip lietuviai-vilniečiai, kadangi šiame susirinkime turėjo būti svarstomas klausimas apie „Lietuvių Tautos Namą“. Susirinkiman atvyko 31 ypatas. Nutarta tą sumanymą įvykdyti gyveniman. Tam tikslui susirinkimas išrinko komitetą, kuris turi rūpintis įtaisyti Vilniuje „Lietuvių

Tautos Namą“. Apie to namo didumą ir tikslą kiek vėliau bus galima pranešti. Į komitetą liko išrinkti: P. Matulionis, d-ras Matulaitis, d-ras Domaševičius, advokatas Jonas Vileišis, dailininkas Žmuidzinavičius, dantistė Gimbutaitė, A. Rucevičius, d-ras Bogdanavičius, dantistė Putvinskaitė ir d-ras A. Vileišis. Komitetas gali spręsti susirinkus tik 5 sąnariams. Komitetas išrinktas tik vieniems metams. Už dviejų mėnesių jis sušauks visuotinąjį susirinkimą ir duos apyskaitą iš savo darbavimosi per šiuos du mėnesius.

— Spalių 8 d. Vilniaus karo teismas Šalucką ir Mejerį pasmerkė pakarti už užmušimą Kaune rugpjūčio 26 d. 2 policistų ir kareivio. Vyriausiasis Vilniaus karo vadas teismo nusprendimą patvirtino. Apginėjas Tarchovskoj nusiuntė carui telegramą, prašydamas pasmerktiesiems dovanoti gyvastį.

— Juodašimčių laikraštis „Morskaja Volna“ (Juros bangas) sustojo ėjęs, nes jo leidėjams pritruko lėšų (pinigų). Viena pakune (votis) mažiau!..

— Suimta žydų laikraščio „Die Hoffnung“ (Viltis) redaktorius Levinsonas.

— Spalių 12 d. viename name prie Špitolės rasta 2 dinamito bombi. Suimta 4 ypatos.

— Spalių 8 d. Vilniaus kalėjime pakorė Gruzinskį, nu teistą karo teismo už užmušimą Joniškyj (Kauno g.) felčerio ir uriadniko.

— Šiomis dienomis sušaudyta Rucevičius, 21 metų amžiaus, už Kokšio užmušimą.

— Spalių 5 d. keli ginkluoti plėšikai nuėjo pas plitnyčios užveizdą prie pat Vilniaus ir grąsindami revolve riais paėmė nuo jo 1700 rublių, pasislėpė.

— Spalių 8 d. Vilniaus rymo teismas nagrinėjo J. Lietuvninkaitės bylą, pas kurią darant kratą buvo rasta uždrausta literatūra. Teismas Lietuvninkaitę pasmerkė dviem savaitėm tvirtovėn. Lietuvninkaitė tuo jaus tapo paliuosuota, nes iki teismui ji buvo daugiau dviejų savaitėjų kalėjime atsedėjusi.

— Tą pačią dieną rumų teismas pasmerkė A. Zaką 9 tvirtovės mėnesiams už tai, kad darant Rokiškyje (Kauno g.) pas jį kratą buvo rasta 9 soc-revoliucionierių atsišaukimai,

— Visų Vilniaus pirštinių dirbtuvių darbininkai sustreikavo, reikalaudami sau buvį pagerinimo.

— *Varšavos Dailos mokyklos mokinių paveikslų paroda Vilniuje.* Spalių 13 d. 12 val. po pietų atsidengė pas mus Varšavos Dailos mokyklos mokinių paveikslų paroda. Parodoje yra vien tik tie paveikslai, kuriuos mokiniai nupiešė per 3 mėnesius savo buvimo Vilniaus apylinkėse. Paveikslų yra daug, ir kai kurie labai gražūs. Reikia pripazinti, kad, neveizint į netikusią šiemet vasarą, profesoriui Kzyžanovskiui, po kurio priežiūra mokiniai nupiešė tiek gražių paveikslų, šios vasaros ekskursija (išvažiavimas) pasisekė labai gerai. Sekančiam num. gal paduosime platesnį šios parodos aprašymą.

Južintai. (Ezerėnų p.).

Rinkimų komisija išbraukė Ukmergės p. valstiečių rinkėją Vanagą užtai, buk jis nevedas pats ukės. Kaip girdėti žmonės neketiną rinkti naujo vieton Vanago rinkėjo, sakydami, kad jiems ir Vanagas buvo geras. Ypač žmonės pasipiktinę iš to, kad yra mažai rinkėjų nuo valstiečių. Girdėtis, kai kurie rinkėjai neketiną važiuoti. Kaunan, nes, gir

di, pasiliko mažai valstiečių rinkėjų.

Lankeliškiai. (Vilkaviškio p.). Spalių 7 d. kun. klebonas I. Liornetas pasakė žmonėms tokį pamokslą, už kurį, jeigu tik būtų buvęs tuo laiku koks-nors didesnis valdininkas—beabejonės būtų paskyręs nemažą dovaną. Beveik visas pamokslas sukosi tik apie valdžią. Tarp ko ki to kun. klebonas štai ką pasakė: „Savo valdžios reikia klausyti ir guodoti, nes kiekviena valdžia, *kokia ji ten nebūtu(?)*, yra pastatyta nuo Dievo; todėl, kas neklauso savo valdžios, tas neklauso paties Dievo ir tas bus prakeiktas.“

Reikia pastebėti, kad šiuos žodžius jis išvedė iš Evangelijos, kur pasakyta, kad: „Atiduoti kascesorius—ciesoriui, kas Dievo—Dievui“.

Ar reikia dar aiškesnių prirodymų, kad mūsų kunigai savaip aiškina Evangelijos žodžius ir bažnyčios sakyklą skiria biurokratų valdžios apgynimui?!

Garliava. (Senap. p.) Rugs. 28 d. naktį dviem revolverio kulkomis užmušta Veiverių mokytojas Sniezko. Prieš tai buvo pavaryti iš Veiverių mokytojų seminarijos 4 mokiniai, tarp kurių buvo ir Pr. Jasaičiukas (Garl. val.). Rugsėjo 29 d. naktį policija atsibeldė pas Jasaitį ir padarius su „gera atyda“ kratą nesuradus nieko, apart L. Valstiečių Sąjungos atsisaukimo—norėjo areštuoti Pr. Jasaičiuką. Jasaičio bernai policijai prirodė, kad J. tuom—kart namie buvęs, kada Sniezko sužeidė. Lig laiko J. neareštavo. Kitus mokinius, kaip girdėti, jau suareštavo.

Eina gandas, kad daktaras pripažinęs, kad priezastim kun. džiakono mirties, buvo „Giltinės“ nusprendimai, kurie net kiekvieną nervišką žmogų gali išvaryti iš sietai

Dabar apie „Giltinę“ nieko negirdėti; sako, kad jų vado vas jau užsienyje.

Dėlei klebono mirties, teatras atidėtas tolesniam laikui. Garliavos parapijoje prie „Šaltinio“ lioterijų ir naujų laikraščio skaitytojų — prisirašė viršaus 50 ypatų.

Krinčinas. (Panev. p.). Nors ir mažas mūsų miestelis, bet *šnipų* turime net kelis. Už visus garsiausias — *Kriukas*, žemo ugio, su ruda barzda; žiuri iš paniurų. Policijos pas mus visai nėra ir visgi šito rudbarzdžio reikia labai sergėtis. Kaip tik užgirs ką prieš valdžią kalbant, arba revoliucijines dainas dainuot, tuoj praneša pristavui. Žmonės to šnipo labai neapkenčia: visi jį pirštais bado (mat visiems gerai žinomas). Jeigu, kada į mūsų miestelį atsibeldžia koks raudonsiulis, tai visados apsisistoja pas Kriuką. Šis kriukas jau daug gerų vyrų yra policijai išdavęs. Trečias mėnuo, kaip sėdi Panevėžio kalėjime minėtojo šnipo išduotieji: Juozas Žytkevičius, Antanas Gaidelionis ir Petras Krokaitis (visi iš miestelio): Pateko jie kalėjiman už tai, kad išdrįso ginti nuo policijos knygų pardavėją, kad atėmė (per šv. Petro ir Povilo atlaidus) nuo urėdniko knygeles ir kad norėjo išvaikyti sargybinius, kurie kabinėjosi prie knygų pardavėjų.

Gelaziai. (Panev. p.). *Skirstymas į vienasėdžius.* Tiltagalių kaimo ukininkai jau pabaigė matuoti (mieruoti) laukus. Dauguma jų jau net triobas pradėjo ardyti ir kiekvienas sau vežti į laukus. Kaimė buvo apie 50 šeimynų. Pasiliks sodybose ne daugiau, kaip 5 šeimynos.

Taipogi sumanė skirstyties į vienasėdžius: Žydiškių, Pivoniškių, Sodelių ir Velniakių kaimo (ukininkai).

Akmenių kaime jau užbaig-

ta dirbti tiltas per Lavenos upę. Tiltas buvo dirbamas išdo lėšomis (pinigais). Jis kainavo (kaštavo) 10 tukstančių rublių.

Rozalinas. (Panev. p.) Pas mus mažai kas laikraščių tėskaity, kad ir daug kas skaityti moka. Visi teisinasi, kad nėra už ką išsirašyti. Apie įvedimą lietuvių kalbos į valsčiaus mokyklą niekas ir nesirupina. Mokytojas rusas ir vaikus mokina vien tik rusiškai. Raštininkas irgi rusas, nors visur apielinkėje raštininkai lietuviai. 1905 m., kuomet vaikė rusus, norėjo kai—kurie ir mūsų rusus išviti, ir raštininkas jau buvo atsitraukęs, o jo vietoje buvo pastojęs lietuvis, bet paskiau ruso mokytojaus persekiojamas turėjo pasitraukti.

Mūsų miestelyje yra valsčiaus ligonbutis. Gydytojas jame irgi rusas, bet ir visai netikęs. Kad ir didžiausia liga ką užkluptų jis naktį nevažiuos, sakydamas, kad reumatizmą turįs. Prie ligonių, sergančių limpančiomis ligomis, valsčiaus daktaras, paėmęs valsčiaus arklius, tuojaus turi važiuoti, visai nereikalaudamas užmokesnio, jis gi niekur veltui nevažiuoja.

Bet kas labiausia įkyrėjo, tai girtuoklystė. Beveik kas šventadienyj girti miestelyj mušasi. Nors yra monopolis ir daug alinių, bet tartum to negana, vienas alininkas sumanė atidengti dar naują alaus, degtinės ir kitų svaiginančių gėrymų sankrovą. Kadangi to negalima be žmonių atlikti, tai alininkas per patį darbymetį sušaukė valsčiaus sueigą, kuri ir palaikė jo norą. Ir nieko stebėtino... Mat gurdus alininkas taip pamylėjo susirinkusius valstiečius, kad kits net ant rytdienos led parėjo. Beto alininkas dar prizaėjo kasmet mokėti po 20 rublių valsčiaus mokesčių (zemskių).

Šidlava. (Raseinių p.). Per P. M. Užgimimą Šidlavon sutraukia dides žmonių minias. Tat belaukiat šios dienos *parsigabenau apšiai* „Liet. Uk.“ ir „Vil. Žinių“, manydamas atskirais numeriais daugybę išparduosiu. Bet aš apsirikau! Pasiėmęs laikraščių punda perėjau skersai ir išilgai visą miestelį, bet niekas manęs ir nepaklausė, ką aš čia tokio nešioju.

Apėjau ir visas „palapines“ (brostvininkus) ir niekur neradau jokių laikraščių, tik „Juokdario“ porą numerių. O seniau čia juk plačiai skraidė „Naujoji Gadyne“.

— Na ir kas tai? maniau vaikščiodamas—reikia pasiulyti. — Vyručiai! Pirkit laikraščius, „Lietuvos Ukininkas“ „Vilniaus Žinios“... Bet niekas neklausia. Visi šalinasi. Dar keli paklausė „Naujosios Gadyne“, „Žarijos“ ir tiek.

Gal kas stebėsis, bet pasakysiu teisybę—per keturias dienas pardaviau „L. Uk ko“ 3 numerius ir „V. Ž.“ 2 numeriu, ir tai pirkto lietuviai inteligentai ir kunigai.

Vietiniai gyventojai tamsybėje tebeskėsta. Mokytojas rusas dar ramiai tebesėdi. Kuomet paklausiau vienos šidlavietės, ar moko savo vaikus zemaitiškai, tai su nusistebėjimu atsakė, „kam tas reikalinga“...

Dauguma čia vartoja dvi kalbi: lietuvių ir lenkų.

Į galiotinių *rinkimus* nuo valsčių nedaug teusirinko ir išrinko viršaitį ir jo padėjėjų. Kokio jie apšvietimo ir pakraipos—nepatyrčiau.

Selrijai. (Seinų p. Suv. g.). Nors menkai kas iš ukininkų leidžia savo vaikus į mokyklą, bet jųjų, (ukininkų) kaltinti negalima, nes jie teisybę šneka. „Ką, sako, leisk į mokyklą, tai kokią turėsi naudą—beveplaudamas rusiškai, užmirš poterius ir tuomet džiaug-

kis; ot, girdi, kad mokintų lietuviškai, tai būtų galima leisti kokią porą metų". Teip, tas tai teisybė, bet dabar serijiečiams virto kitoki laikai—čia šiemet. tapo atsiųstas mokytojas lietuvis, kuris ketina mokyti lietuviškai ant kiek bus galima.

Kuomet buvo čia mokytojas ne tai lenkas, ne tai lietuvis, tai žmonės buvo juo neužganėdinti ir vaikai, pasimokinę mokykloj, išeidavo tokiais, kokiais įsidavo; dabar gi žmonės mokytoju pilnai užganėdinti ir galima tikėtis, kad su laiku turėsime ir mes išmintingu vyrų.

Salantai. (Telš. p.). 40 metų tęsėsi valstiečių byla su dvarininku gr. Tiškevičium, kol jie nelaimėjo. Paskutinis komitetas nusprendė, kad Tiškevičius turi valstiečiams su gražinti po 30 kap perimtų nuo kiekvienos dešimtinės, ir atiduoti žemę. Dabar Salantuose sėdi ar ne 6 žemiečių viršininkai ir matininkai (kamarninkai).

Panevėžys. Spalių 6 d. *sudegė* Panevėžio mokytojų seminarijos internato stogas. Prie to *sudegė* mokinių rubų ir knygu.

Maletuose. (Vilniaus p.). Spalių 7 d. ištiko *gaisras*. *Sudegė* didesnė miestelio pusė. Daugelis padegėlių pasijuto be duonos kėsnio.

Kaunas. Spalių 5 d. keli *plėšikai* įėjo Zingerio magazinan ir, paėmę 200 rublių, pasislėpė. Už kelių dienu suėmė kelis žmones, įtariamus tame plėšime.

Kaunas. Spalių 5 d. Viljampolės priemiestyje ištiko *gaisras*. *Sudegė* 25 triobos. Apie 100 šeimynų liko be pastogės ir turto. Tarp padegėlių daugiausia beturčių žydų. Spalių 11 d. Kauno gubernatorius Veriovkinas sušaukė įžymesnius miesto žydus ir ta

rėsi su jais, kaip sušelpiti padegėliai. Nutarta visokiais būdais padegėlių naudai rinkti pinigai.

Zukiškių sodž. (Trakų p. Viln. g.). Spalių 4 d. *sudegė* visų sodzius, susidedas iš 20 kaimų. Žuvo visi javai žiemai prirengti. Zukiškių valstiečiai liko be pastogės ir duonos kėsnio.

„Liet. Uk.“

MOTERŲ SEIMAS KAUNE.

(Užbaiga).

Seimas sutiko su tuo. Ir suprantama Nenorėjo, kad būtų įnešta nesutartis ir vaidai į moterų seimą. O buvo tokių. Vienas iš vyrų ėmė pasakoti, kad nevisi vyrai yra lygūs, kad teip-pat nevisų moterų reikalai vienodi; jog visas vargas kilo iš to, kad kapitalas viešpatauja, kad viskas už pinigą gaunama, kad ponai išnaudoja moteris-darbininkes. Taigi negali būti ir kalbos apie visų moterų vienybę. Lai vienijasi pagal savo užsiėmimo, lai kovoja prieš tas moteris ir vyrus, kurie jas išnaudoja. Šeiminkės, davatkos ir ponios pradeda neberimti, o užėjus kalbai apie tarnaičių išnaudojimą, ima šaukti, kad tai neteisybė, melas...

Užėjo kalba apie blogą tėvynės padėjimą. Visos bėdos kyla iš to, kad poniškumas visur įlindęs į sodiečių tarpą, kad vienas kelias beliekas tėvynės pakėlimui — nebeimti fabriko išdarbių, o moterims vėl pradėti austi ir verpti kiauras naktis. Paskui, reikią palaikyti savo pramonija, prekyba nors tai ir brangiau apseitų. Buvo išgirti naminiai išdarbiai, kurie esą geresni ir pigesni už fabrikinius. Taigi lai moters tuo užsiima. Žinomas daiktas, tie ką gyrė naminiai išdarbius, patįs atėjo ap

sitaisę fabrikiniais drabužiais. Juos siulijo prašėiokams.

Ir teip, atrado moterų užtarytojai, kad moters per maža dirba, — lai dirba dar daugiau. Norėjo pakinkyti jas ponų naudai, kad pristatytų pigių ir naujų audeklų. Pasi-kinkius gi nebebus laiko ne pasilsėti, ne ap-išviesti. Taigi tėvynės labai siulė dar didesnį vargą ir tamsybę.

Susirinkime buvo užėjus kalba apie apveaktiną mokytojų padėjimą. Teko girdėti nedrąsus sodžiaus mokytojos balsas, kas joms priseina matyti iš ukininkų, kurie nori beveik dykai mokinti vaikus...

Seime, kaip sakėmė, buvo įvairių luomų žmonės. Nevisi suprato savo reikalus; toliaus, nevisi drįso viešai pasakyti savo nuomones. Taigi atvirių, aštrių susikirtimų neįvyko, nors smulkesni tęsėsi nuolatos. Vienoj pusėj stovėjo davatkos, kurios darė juodąją armiją. Jos tik luskė progos užsipulti ant savo „nevidonų“. Nemalonu buvo pirmoms pradėti, — laukė kad ne davatkos pradėtų. Teip ir nesulaukė. Atėjo priešo mušti, o jis tyli. Taigi kartas nuo karto nerimastavo, trukšmą kelė. Ypač gi sukilo, užėjus kalbai, kur gyvens naujai išrinktoji vyresnybė, kuri sušauks naują moterų seimą. Kilo ginčai, kas geriau — Kaunas ar Vilnius? Už Kauną stovėjo davatkos: čionai draugijos — šv. Juozapo, šv. Zytos, šv. Kazimiero, čionai „Nedėdienio Skaitymas"... Čionai dalijama puikiausia davatkom premija: šv. Kazimiero narys gauna knygeles ir magaryčiomis atlaidus; ačiu tokiai premijai (priedui už dyką) geriau klojasi gešetas: jeigu ne raštai privilejoja, tai bent magaryčios. Vilniuj gi esą daug bedievių, tenai esą socialistų lizdas, už pinigus te- duoda tik knygeles, laikraš- čius, nieko dvasiška dykai ne

prideda. Kilo dėl to kalbos posėdžiuose, o ypač karštos išėjo per pertraukas. Davatkos aiškiai viršaus negavo, nes truko apšviestų moterų, kurios atliktų paskirtąjį darbą.

Davatkas kurstė kunigai slapta, o nesisekant, ar nemo-kant joms pasielgti sulyg pri-sakymų, patįs išsišokdavo. Ypač jie kurstė jas prieš socialistus, kurie esą nedorybių lizdas. Ir kun. Tumas, redaktorius „bepartijinio“ laikraščio, pritrukęs kantrybės, viešai pasakė davatkom, kokie čionai socialistai (nurodė pavardes) ir kad jų dėl to nerinktų į komitetą. Atsidarė joms akys, nes negalėjo pačios atskirti socialisto nuo šiaip jau žmogaus. Kilo trukšmas nemažas. Maska nukrito. Ne bepartinis žmogus, tasai p. Tumas, ne „šviesus“ kunigas jį sai, kaip jį kaip kurie silpna dvasiai inteligentai laikė, o paprastas atzagareivis reakcijai tarnaujās, kaip ir kiti, „Kazimieriniai“, tik aptašytas, svietiško mokslo ragavęs kunigas. Niekuo jisai nesiskyrė nuo kitų davatkų vadovų.

Buvo dar ir daugiau mažesnių skandalų, kunigų padarytų, nors matomai susilaikydavo, norėjo pradžią kitiems pavesiti. Vienok per tą keletą metų jie išaugo, apsitrynė, išrodė visai žmoniškai.

Baigėsi seimas. Buvo ir pasiliko dvi dali. „Poniulės“ kalbėjo svetima kalba, mažai tesuprantama sodiečiams, ir apie nesuprantamus, svetimus dalykus.

Atėjo moters pasiguosti apie savo vyrus, apie vargus; prašė uztarti. Net kelio joms neparodė.

Seimas pastatė priešais dviejų sriovių moteris. Bandė tuo tarpu veikti sykiu. Nesuprato savęs. Veliau, gyvenimams reikalams esant, eis kiekviena tų sriovių sau, įvairiais keliais, ir, gali būti, vargdienės nebe-

sikreips prie „poniulių“, prašydamos užtarimo, o pačios pasirupis atsistoti ant savo kojų.

[„Zariia“]

POLITISKOS ŽINIOS.

Rusija. Trečioji дума jau atsidarė lapkričio 14 dieną, Tauridos palociuje. Atidarant visos aplinkinės gatvės buvo pripildytos kareiviais, policija, žandarais ir neišvengiamaisiais šnipais. Mat dar prieš tą dieną Peterburgo teroristai išplatino atsišaukimus, kad jie tuojuos dumą dinamitais išardysią, kaip tik susirinks deputatai. Taigi, kaip prie pirmųjų dumų policija sergėjo deputatus nuo žmonių, kurie širdingai savo atstovus sveikino ir ragino su valdžia kovot, dabar gi policija buvo reikalinga deputatus apgint nuo žmonių keršto. Žinoma, žmonės jaučia, kad valdžia išsirinko sau, o ne žmonėms atstovus. Todėl jų ir neapkenčia.

Prasidėjo dumos darbai su dievmaldyste, kurią mitropolitai atgiedojo, ir tautiškuoju himnu. Dumos prezidentu išrinktas N. Chomiakov, Smolensko gub. dvarininkų māršalka, žmogus gryno kraujo kaimiečių priešas ir sąnarys spaliečių sąjungos. Jį parėmė ir demokratai, kateip butų patekęs prezidentu grasas Bobrinskis, iš Kijevo, aršus atgalievis.

Caras prie dumos atidarymo nebuvo, tik prisiuntė savo parašytą pasveikinimą, pavezdamas dumą ir jos deputatus globai Dievo (kareivių globa mat dar neuztektina) ir kitais tokiomis tuščiais žodžiais, kaip „gerovė šalies“, „mano mylimoji liaudis“, muilydamas atstovų akis. Skaitant jį, mažą kuopelė socijaldemokratų išėjo į komitetų kambarius ir pagrižo tik prisiegos imt. Bet

tai buvo tik saujalė atstovų, nepanorėjusių klausyti žodžių caro, kurs tiek sykių juos su laužė ir pavaldinių kraujuje sumirkė.

Apskritai imant 3-čioji дума jau beveik monarkiška, ją vadovauja, nors neaiškiai, spalietis Gučkov, tas pats Gučkov, kurs energiška reikalavo išnaikinti revoliuciją ir kuoilgiausia palaikyti laukinius karo teismus. Jam ir kitiems tokiems pasidėkavojant keliolika šimtų žmonių tapė pakartata arba sušaudyta. Iš to galima jau numanyt, kokia bus dumoje viešpataujanti dvasė. Kaip caras, teip ir ministrai su biurokratija sakoma labai iš trečiosios dumos užganėdinti. Bet kaip bus su žmonėmis? Juk žmonės rinko dumą, kad jų reikalus apsvarstytų, o ne dėlei nubaltinimo akise sviesto kruvinų valdžios darbų.

Tokią dumą valdžia susilaukusi, pirmiausia padavė jai apsvarstyt projektą busiančių valdžios išleidimų. Vienos tik armijos uzlaikymui padidinta projekte suma ant 56 milijonų rublių. Valdžia dabar nori gaut pritarimą nuo dumos antpačiu opesnių klausimų. Žinoma, дума da tik viešne budama daugelį ir teip valdziai užsileis.

Spaudos ir sauzinės sloginimai tartum nė nemano Rusijoje užsibaigt. Štai tik iš trijų numerių „Rieč“ paėmus, jau supras skaitytojas, kaip represijos nesulaikomai siunta ir spiria liaudę prie sukilimo Peterburgo palata pasmerkė tula Kovalevą pakart, vien už tai, kad į sargybinių paleido plytą. Paduota teisman „Strana“ redaktorius, prof. Guskov, už kariumenės įzeidimą straipsnyje. Redaktorius „Ro bočy Golos“ — Gorškov, pasmerktas vieniems metams tvirtumon už atspaudinimą darbininkų tarybos manifesto. Satiriško laikraščio — „Fiskal“

redaktorių, p. Narusbek palata pasmerkė vienam mėnesini kalėjiman už armijos įzeidimą (vis armijos — kokia ji tapo opi!); prieg tam apkaltintamjam nebuvo duota nė pasiteisinti. Cernigove gubernatorius uždengė klerkų profesijonalinę sąjungą. Vyborge finų hofgerichtas (aukščiausias teismas), po rusų valdžios ir policijantų spudžiu, pasmerkė knygų pardavinėtoją Huving — už laikymą praėjusiuose metuose knygyno lange knygog, įzeidžiančios carą straipsniais ir iliustracijomis — šešiem mėnesiams kalėjiman už įzeidimą caro, — o trims už nuplėšimą caro „garbės“... Ant laikraščio „Utro Rosiji“ uždėta 3.000 rb. pabaudos. Redaktorius „Stoličnojo Utro“ patrauktas teisman už atspaudinimą straipsnio įzeidžiančio caro pratėvius. Kijevoj pasmerkti du broliu Dubrovinu pakarti, kaltinamu už dviejų sargybinių užmušimą. Ekaterinburge nužudytas Permikin už ginkluotą užpuolimą ant geležinkelių artelščiko su pinigais.

Iš Vladivostoko parėjo į laikraščius šioki telegrama: „Lai vyno varstatuose atrasta ir užgrobtą didelė daugybė bombų, ginklų, amunicijos ir revoliucijinių raštų. Viskas tas priklaušė kareivių revoliucijoniškai draugijai, kurion priguli ir vietinio garnizono kareiviai.“ Prie tos žinios prijungiamas platūs paskalai, buk tai ten buvęs didelis suokalbis tarpe visos Rusijos kareivių nudėt carą ir vienu žygiu iššaukt kareivių maištus.

Petrapilėje, Baltiko jurių budaunyčioje sudegė du laivai ir keletas dikčiai ugnies pagadinta. Menama, kad tai buvo padegta.

Prie žinių iš caro valstybių neprošalį bus pridėt šių trumpų, bet gana įdomią ypatybę: Visos Rusijos apsargų (insurancė) bendrovės apskelbė,

kad 3-iosios dumos atstovų nepriims apsergėti gyvastę, o tie kurie jau yra apsisergėję — išbraukia iš knygų. Matyt dumos deputatai turi pigiausią gyvastę...

Pulavos apielinkėse tarp darbininkų ir sodiečių daromi skaitlingi areštavimai. Tifise pridengtas soc.-dem laikraštis „Šavig“ ir visos litaros areštuotos. Kutaise pabėgo iš kalėjimo suimtas rinkikas, soc. demokratas Kopaleišvil; jo vieton areštuoja bendravardžius. Varšavoje pasmerkti katorgon kaimiečiai Madecki ir Noga už policijai pasipriešinimą. Čeliabinske suimta 25 ypatos, kurias užtupė policija susirinkimą laikant; rasta daug socialistškų atsišaukimų knygų ir kitokių revoliucijoniškų raštų.

Lietuvos atstovai 3-čioje dumoj.

Tik ką parėjo iš Europos laikraščiai paduoda mažumą žinių apie išrinkimą į 3-čią dumą atstovų nuo Lietuvos.

Vilnius: miestelėnų 1-ma kurija išrinko Juozą Montvilą; 2-ra kurija — kunigą St. Maciejevyčių; stambesnių žemvaldžių, tariant dvarininkų kurija — dvarininką H. Svienčickį; visuotina kurija — dvarininką St. Vankovyčių; sodiečių kurija — Motiejų Ciuvidli, lietuvis katalikas — be partyviškas.

Kiek žinomi, visi nėra valdžios priešais; gal didžiumai jų net vidutiniškų pažiūrų stokuoja

Kauno: nuo sodiečių — Pranas Kuzma, lietuvis, su kairiosioms pažiūroms; nuo 1-mos miestelėnų kurijos — adv. Friedman, žydas, kade tas; nuo 2-ros miestelėnų kurijos — Pr. Kieinis, bepartijinis; nuo visuotinos kurijos — Ig. Posielis, socialistas; nuo dvarininkų — dvarponis K. Zuviša (vienintelis iš Kauno gub. lenkas).

Suvalkai: pakol tik vienas tezinoma — A. Bulata, taut. demokr., buvėsis 2 roje dumoj.

Iš Amerikos.

Mėsos kadrilius
falšyvas.

Šokinėjimas mėsų kainos pasirodė nesutinkas su laikraščių muzika, nes praėjusią savaitę rašė visur, kad mėsa eina pigyn. Mėsą tą užpraėjusiam numerį net stebuklu pavadinom. Stebuklas vienok neįvyko, nes mėsos trustai, tartum supykę už jų pagyrimą, ne tik mėsos nenupigino, bet dar pakėlė ją aukštin.

Juodašimčiai baus
amerikiečius.

New Yorke, rusiškai žydiško laikraščio „Pravda“ redaktorius — L. Miller, gavo nuo Rusijos juodašimčių pilną keršto laišką. Laiškas išsiųstas iš Genevos, aplinkui juodi rėmai, — praneša, kad už užsipuolimus ant caro valdžios esąs pasmerk tas nuzudyt. Tam tikslui, sa koma, esą iš Maskvos išsiųsti į New Yorką trys šnipai — žudikai. Miller pranešė apie tai policijai ir pasisamdė sau sargą.

Seną pečių kipšas
kuria.

Lowel, Mass., apsiavedė spauštuvninkas Wilder. Kas per dyvai? — sakyste. Naje — „jau nikiš“ turėjo 95 metus, o nuo taka 90. Suėjo tik dvi savaiti prieš vestuves, įsimylėjo tik nuo pirmo pasimatimo bažnyčioje ir... padarė gėdą šimtams šaltakraujų senbernių.

Bubonišką plėgą
žiurkės užnešė.

Seattle, Wash., pasirodė keletas apsirgusių šitaja baisia liga. Pradėjus tirt, susekta, kad ją žiurkės užneša nuo laivų pabėgdamos į miestą. Todėl miesto valdyba susamdė liuosnorių medžioklę; už kiek vieną žiurkės uodegą žada mokėt po 10 centų.

Išlaužė kalėjimą.

Jackson, Miss., lapkr. 8 d. pakėlė „maištą“ kalėjime esan-

tys žmogžudžiai, išlaužė kalėjimo duris, surišę sargus ir čielė devyni išskrido ant laisvės.

Federacijonistų
konvencija.

Norfolk, Va., lapkr. 11 d. čionai prasidėjo keletui dienų didelis darbininkų susivaziavimas — Amerikos darbo Federacijos konvencija. Socijalistai (Berger) iškritikavo Federacijos prezidentą Gompersą už sėbravimąsi su piniguočiais. Anglekasių prezidento, Mičelio, nebus — serga.

„Dangaplėšius“
uzdraudžia.

New Yorko budauninkų komisija užgyrė nutarimą, kad po naujų metų nebeleist niekam statyti namų aukščiau 250 pėdų. Ikišiolai jau buvo tuli davarę namus iki 40 piliorių — 600 pėdų. Naujas uždraudimas vienok tų „dangaplėšių“ nebevers nugriauti iki legališko aukštumo.

Ruzvelto nori
karaliu.

Michigano universitete, ryškių tiesų profesorius, J. O. Drake, nustebino mokslieškąjį svietą savo prelekcija, kurioje išveda, kad Amerikai būtinais esąs reikalingas karalius, ir kad tam tinkamu yra vienintelis žmogus — prez. Ruzvelt. — Vergų kraujo mat ir mokslas nepermaino.

Išmetė Dievą nuo
pinigų.

Ant Suvienytų Valstijų pinigų, auksinių ir sidabrinų, buvo iki šiolai dedamas parašas: „In God we trust“ (Dievui užsitikim). Šimet valdžia nutarė tą parašą nuo pinigų išmest. — Ištikro tas parašas buvo ne vietoj: šimet prasidėjus bankų puolimui nesuskaitomą daugybę žmonių pinigai apvyly, nors ir Dievui buvo užtikėti. Tik milijonierius Morganas pasirodė išgelbėto-

ju. Todėl labiau atsakomas būtų ant Amerikos pinigų parašas: „In Morgan we trust“...

Pabrikantų „patrijotizmas“.

Greenville, O., plieno dirbtuvių savininkai apskelbė svertimtaučiams darbininkams boikotą: visus juos žada atleisti nuo darbo, kaip tik į jų vietas bus gauta amerikoniai. Bėgy paskutinių dviejų savaitių jau 250 svertimtaučių čionai neteko vietos ir išvažiavo namo.

Krasos bankai.

Vyriausis Amer. krasų užveizėtojas Meyer pradėjo stropiai rupintis apie įvedimą į krasą bankų sistemos, tokios kaip Europoje. Žmonės galės ten pasidėti savo atliekamą skatiką, gaus po 2 proc. prieaugliaus ir nereikalaus baimintis už savo pinigų čielybę, kaip ikišiolai Amerikoje su privatiškais bankais budavo. P. Meyer tikisi, kad kongresas jojo projektus užgirs.

Valdžios su socija
listais byla.

Fort Scotte, Kansas, prasiidėjo didelė ir įdomi byla. Ant kaltininkų suolo yra socijalistų laikraščio — „Appeal to Reason“ redaktorius Fr. Warren, o skundėjas — valdžia. Warren'ui primeta kaltybę kurstymo savo laikrašty prie revoliucijos žmonių. — Įdomu, kaip ji užsibaigs. Rašyti juk valia ką nori, bile teisingai.

Nevalninkai ant
farmų.

St. Louis, Mo., teismas turėjo šią nedėl nevalninkų bylą. Apskūsti buvo 7 plantatoriai nuo Sikeston apielinkių už laikymą nelaisvėje 40 negrų ir varu vertimo jų dirbtant farmų. Visi septyni kaltininkai gavo bausmę — pradedant nuo kalėjimo 18 kai mėnesių ir pusketvirtiems metams ir užbaigiant nuo \$100 iki \$500 atlyginimo vergams.

Pittsburgo eks
pliozijos.

Lapkričio 15 d. Pittsburgė atsitiko pavymui tris nelaimingos eksplozijos: 1) Fulminate kompanijos name užsidegė du tonai dinamito ir iškelė aukštyn visą budinką su vieninteliu tuomet pasitaikiusiu viduje but žmogumi, tulu Leise. 2) Ant kampo 51 gatvės ir Allegheny geležinkelio plyšo kakalis ir pavojingai apdraskė devynius darbininkus svertimtaučius. 3) Ant Elm st., No. 103, nakties laiku prisunkta grūčion gazo, kurs braukiant kam ten briežiuką užsidegė, išgriovė namus ir išnešė aukštyn visus gyventojus, kurių du gal negyvės jau, o apie 20 sunkiai sužeisti.

Nojaus užrašinė
knygutė.

Michigano valstijoje į valdžios rankas pakliuvo didelė prigavikų šaika, kurios vienintėlis užsiėmimas buvo — fabrikuot senoviškus daiktus, užkasinet juos į žemes ir paskui iškasinejant tą viską pardavinėt archeologams. Teip jie padarydavo senovės indijiečių puodus, rikus, kariškus įrankius ir tt. Viskas švelniai jiems sekdavosi už brangią kainą parduot kaip seno galdynių palaikai. Paskutiniu laiku jie pradėjo „iškast“ net biblijiškų laikų daiktus. Bet tas tai ir privedė prie bankruto — nužvelgti tapė prigavys tėj ir suimti. Pakliuvo beparduodant Nojaus užrašinę knygutę...

In Skaitytojus.

Kurių laikas pasibaigęs malonėkit atnaujint prenumeratą už „Vienybę Lietuvninkų“ ir užvilktą skolą užsimokėt. Pinigus siųskit per Money Order, arba registruotam laiške.

KRIZIO ATBALSIAI.

Laikraštis „World“ surinko šią savaitę žinias iš didesnių industrijos centrų, kuriame padėjime dabar randasi pabirkai. Skaitlinės reiškia atstatytą darbininkų skaičių. Štai jos:

NEWARKO manufaktūros atstatė 700 žmonių nuo darbo; 130 brangakmenių dirbtuvėse; 50 garbarnios; skrybėlių ir elektrikos dirbtuvėse dikčiai sutrumpintos valandos.

PASSAICO Amer. Cigar Co. dirba penkias dienas savaitėje; kitur — dirba gerai.

WATERBURY geležinkeliai atleido 2.000; manufaktūros 200; Am. Brass Co. sutrumpino laiką.

MERIDEN neatleido ir mažai sutrumpino.

WILLIMANTIC — Siulinėse ir mašin-šapėse lekia pilnai; bet medvilnės ir šilkinyčios nebeįgauna apsteliavimų.

HARFORDO manufaktūros atleido 1.900; kitur laiką trumpina.

BRIDGEPORTO manufaktūros 1.900; beveik visos didžiosios dirbtuvės trumpina laiką.

LOWELL — viena manuf. atleido 300; vaizbunai 200.

LYNN — General Electric Co. 4.000; šiaučiai 2.500; geležinkeliai dirba.

WORCESTER — manuf. 750; visur trumpina laiką ir žada visai uždaryt. Sunkymetis dar nežinomas bėgy dešimties metų.

BROCKTON — Šiek-tiek sutrumpinta kerpinių dirbtuvėse. Neatstatyta.

FALL RIVER — New Yorko ir New Haven keliai dar ima darbininkų daugiau. Manufaktūros ramios.

PITTSBURG — aplinkinės manufaktūros atleido 48.000; geležinkeliai 2.000.

READING — manuf. 1.200; geležinkeliai 400 ir šapos dirba sutrumpintą laiką.

CORNWALL ir Lebanon penkios liejinyčios uždaryta, 1.000 be darbo.

YORK — manuf. 200; šiaip beveik visose dirbtuvėse sutrumpinta laikas.

ALTOONA — Penns. geležinkeliai priėmė dar 500 darbininkų; šilkinyčiose ir geležinėse dirba pilna spēka.

WILKES-BARRE — geležinkeliai 1.000; manufaktūros pilnai dirba.

SCRANTON — nėra atstatymų

JONSTOWN — plieno dirbtuvės 2.400.

CHICAGO — Devynios dešimtys nuošimčių pabriku sumazino darbo rankas ir sutrumpino laiką. Sako, esą stoka apsteliavimų ir pinigų. Apsilankius vidutinėse dirbtuvėse, tapė patirta atleidus 965 darbininkai. Keturios dešimtys nuošimčių budavinkų be darbo; dvidešimts penki nuošimčiai medžiadarių atleista; mašinistai trumpai tegau na padirbet, o molderių tiek yra dykinėjančių, kiek niekas nepamena.

PEORIA — manufaktūros atleido 700; keletas žemdirbystės įrankių dirbtuvių uždaryt; visur trumpina laiką.

CANTON, Ill., — viena iš didžiausių žemdirbystės įrankių dirbtuvė kietai uždaryt; teipgi ir degtinės distilernios, kur dirbo 1.000; geležinkeliai mažina darbo rankas.

INDIANAPOLIS — visose didžiosiose manufakturose sumazinta darbininkų ant 50%; keletas šimtų atstatyta; geležinkeliai neatstato.

SOUTH BEND — manufaktūros 1.600; tuli fabrikai dirba pilnai; geležinkeliai 400.

WHEELING — manufaktūros 3.500; keletas plentų visai sustabdyta; žada ir kasyklės uždaryt dėl stokos išmokėjimui pinigų; geležinkeliai pilnai laiko.

Moterų išmeta iš pabriku daugiau, negu vyrų.

CINCINNATI — manufaktūros atleido iki 3.000, daugiausia moteris.

YOUNGSTOWN — geležinkeliai iki 1.100; plieno trustas sustabdė naujų dirbtuvių budavojimus; keletas didelių geležies ir cino pabriku dirba tik pusę laiko.

DETROIT — manufaktūros — 2.200; Detroit Stove Works uždaryt; geležinkeliai 1.200.

GRAND RAPIDS — nuo vietinių pabriku apsteliavimai atšaukiami ir laipsniškai paleidžia burius darbininkų.

ST. PAUL — bėgy 48 valandų šiauriniame Wisconsin uždaryt 21 lentų pjovinyčia, atleidžiant 6.000 darbininkų; nuo lapkričio 15 uždaryt ant žiemos anglių kasyklės ir išmeta 4.000 žmonių. Great Northern Road atstatė 60 civilišku inžinierių ir sumazino budavonės darbus.

RACINE — manufaktūros atleido 700 iš 7.000.

Delawareje didelė darbo stoka.

WILMINGTON — Pabrikai atleido 4.000; Harlan Hollingsworth korporacija atstatė 1.800, sumazindama išmokėjimus nuo \$23.000 iki \$7.000.

SCHENECTADY — General Electric Co. atstato 178 žmones; kitur da neatleidžia.

TROY — neatleidžia, bet kalnierių dirbtuvės uždaryt nuo pėtnyčios iki panedėlio.

UTICA — manuf. 250; mezginių „Utica Co.“ pirmą sykį paliauja naktimis dirbt.

AUGUSTA — šešiolika geležies pabriku dirba pilnai; geležinkeliai atleido 510 ir sutrumpino laiką.

SAVANNAH — geležinkeliai atleido iki 400; pabirkai da neatleidžia.

MONTGOMERY — manuf. atleido 500; geležinkelių šapos 300.

BIRMINGHAM — pabirkai ir koksų dirbtuvės atleido iki 600; pėtnyčioj (XI. 15) paženklinta atleist 1.000 daugiau; vaizbunai iki 300; geležinkeliai iki 1.500.

SHEFFIELD — fornisai 150; beveik visos išdirbystės dirba sutrumpintą laiką.

WEATHERFORD, Tex. — iš visų kraštų Amerikos čionai duoti apsteliavimai tampa atšaukti ir pabirkai uždaryt.

Isz lietuvizku dirvu Amerikoje

New York City. Pasi skolinau laiko, tai ir parašysiu šią-tą apie mus miesto lietuvų supratimą ir pakilimą apšvietojė.

Lietuvių čia yra pusėtinai, bet keturiuose skyriuose apšvietę, išsisklaistę ir žėdoame rately lietuviais apgyventame viešpatauja didelė tamsybė. Daugumas išdidžiai vadinasi Rymo-katalikais, o ne įbažnyčių neturi laiko nueit, — ošus ir kazyros ir da visoki įrankiai prie tam priklausančio darbo, vartojami kas vakaras, o šventadieniais, ir per visą dieną, užima jų visą laiką.

Dabar pamatysime supratimą, 52 kuopa LSS, apie rugpiučio mėnesį leido kolekto rius, su tikėlu, kad vietinius lietuvius darbininkus atlan kytų, ir paklabintų paaukauti revoliucijos labui; na ir pasisekė surinkt \$20.00 su viršum. Bet pažiūrėkim ščia, kiek kun. surinko ant Mt Carmel'io senmergių prieglaudamos namo, — ne tvisą \$191.00 su viršum. O juk kunigas pasocijalistus, ne paslabiau susipratusius tautiečius visai nesilankė.

Taigi ir matom darbininkų susipratimą, kad kunigas už jų pinigų nors ir pragarą jiems nusamdytų, by tik kunigas, ir aukauja — nors ir prasi-kazyriavę ir prasigėrę.

Rugsejo mėnesį, susitarę parapijonai sutverti broliškos pašėlos draugiją. Na, ten ir „sicilistų“ keletas įsimaišė. Užvuodę, kad čia kas nors ne parapijoniškai atsiduoda, tuo-jaus mūsų parapijonai sumaišė ligos pašėpą su išpažinčia, kad vienas be antro girdi ne-gali gyvuoti, pavyzdyn, kaip kūnas be dušios. Neesant da-atsakančios tvarkos, ne mėne-sinių užsimokėjus, tikrieji „katalikai“ ragino, kad tik konstituciją padaryt, ir kad butų įdeta su prievarta eit į išpažinti. Tas matomai ziople-liams labiau rūpėjo, negu bro-liškas draugijoje susišelpimas. Bet socialistai sako: „durnių ner“, ir pasijudino jau eit „Tad anieji pabugo vienok, ir likosi konstitucija priimta be priverstinumo išpažinties. Tik štai ant kito susirinkimo jau parapijonų nėra nė vieno. Teip ir likosi vėl be draugi-jos, vien dėlei tosios išpažin-ties.“

P. Suknis.

Brooklyn, N. Y. Lapkri-čio 3 d. atsibuvo mėnesinis su-sirinkimas 19-tos kuopos LS S. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Susirinkimas atsibu-vo gana tvarkiai. Iš susirinku-siųjų žmonių prie kuopos pri-sirašė 12 naujų narių, t. y. keletas buvo, persikėlusiu iš kitų kuopų. Bet apgailėtinas dalykas: iš tų 12 narių prisi-rašė tik viena mergina (dabar kuopoje turime 11 draugijų), o kur kitos? Ką jos veikia?... Juk Brooklyne merginų pri-skaitys me apie tukstantį su viršum, o gal ir da daugiau. Ir iš tų kelių tukstančių mer-ginų (aš jau nekalbu apie mo-teris) yra susipratusių ir pri-gulintųjų prie kuopos, visiškai

mažas nuošimtis. Labai apgai-lėtina, kad Brooklyno mergi-nos teip žemai stovi susiprati-me. Ar-gi nelaikas butų ir ju-mis gražioji lytis, ištikrujų sa-vim papuošti tą suvargusį so-cijalizmą?.. Meskite į šalį visokius balius ir vakaruškas, nesvajokite tiek daug apie ateinantį laimingą zenybinį gyvenimą, nes ir apsiženijus buvis jūsų nekiek bepasigeris, jeigu busite paskendusios tamsybės bangose ir nesuipratime. Norint išsigelbėti nuo nesusipratimo ir išplaukti iš tamsumo bangų, reikia skaityti naudingus laikraščius ir knygeles, teipos-gi reikia tankiau lankytis ant darbinin-kiškų susirinkimų. Norėda-mos gauti dėl pasiskaitymo naudingų knygelių, ateikite ant susirinkimų vietinės 19-tos kuopos I.S.S., kurie laikosi kas pirmą ir trečią nedėdienį mė-nesio, t. y. du kartu per mė-nesį, p. Draugelio svetainėje, po No. 73 Grand str. B-klyn. Ant kiekvieno susirinkimo galima gauti knygelių dėl pa-siskaitymo už dyką, o kas nori gali prisirašyt prie kuopos iš-mokant 25 c. mėnesinės ir gaus tuomet už dyką savaitinį darbininkišką laikraštį. Tad, geidžiančios skaitymų ir susi-pratimo, perskaite šitą kores-pondenciją, nepamirškite vie-tos ir susirinkimų dienos, atei-kite ir savo drauges atsiveski-te, o mes viską jums suteiksi-me... Ir teip prie darbo se-sers lietuvaitės; neatsilikite nuo savo brolių eilės, o dirb-kite išvien su jais, protaukite ir zengkite pirmyn, o iškilsitė į paguodoną netik akise vien-taučių, bet ir svetimtaučių!..

Žiedas.

Pana, Ill. Darbai angie-kasyklėse eina beveik kasdie-ną. Spalio 28 d. vakare sude-gė šaftas prigulintis prie „Penwell Coal Maining Co.“, per tai 250 angiekasių neteko darbo ir 11 žmonių vos savo

gyvastį išnešė. Kada užsidegė šaftas, jie dirbo naktinį laiką po žeme ir niekas nedrįso duot žinią apie jiems grąsinančią nelaimę. Atsirado vienas vai-kinas, Met Robison, kuris su energišku pasiryžimu, leidosi bėgt po žeme darbininkams pranešti. Buvo kokios dvi my-lios kelio. Kada gryzo su tais žmonėmis, jau buvo pilnos ka-syklės dūmų, per kuriuos vos su dideliu vargu perėjo. — Nelaimės kasyklėse labai tan-kiai atsitinka iš to, kad mai-nos labai blogai apžiuriamos Kilus gaisrui, ar plyšimui atsi-tikus, sunku yra ir išsigelbėti nuo mirties. Todėl niekas ne-vaziuokite į Paną darbo jieš-koti,—ir vietinių žmonių per-dang be darbo yra.

S. Stočkus.

So. Boston, Mass. Spali-nio 28 d. tapė atlošta pas mus dvi dramos: „Paskutinė Ban-ga“ ir „Lėkė kaip Sakalas, nutupė kaip vabalas“. Lošė nauja tik ką susitvėrusi, vardu „Mylėtojų (turbūt teatrų) kuopa“. Nenorėdamas užimt per daug laikraštiję vietos ir skaitytojų alsint, nerašysiu paskirium kaip kas savo rolę atlošė, tik paminėsiu abelnai, jog aktoriai vieni išpildė savo uždavinį gerai, kiti prasčiau, o treči da prasčiau; bet visgi sava pareigą atliko ir publiką užganėdino (negalima sakyt, kad visus, nes ant kiek teko nuziurėt, tai mus kitų žmonių negalima butų užganėdīt kad ir geriausiems aktoriams, dėl to jog kiti neturi jokio supra-timo apie teatrą). Butų užga-nėdinę da geriau, jei butų per-traukų laiku turėję paaiškin-toją, kokią rolę kas loš ir ką toliau loš; nes reikia žinot, jog mūsų žmonės toli ne visi skaito knygas, o da dramas; tokiem sunku suprast ir visas perstatymas; o kurie skaitė, tiems irgi butų ne užkenkę. Da vienas dalykas: visada rei-

kia pasirupint apie gerą tvar-ką (turėt nors vieną tvarkos darytoją), uždrausti lošimo laiku garšiai kalbėtis; o čia buvo dar ir tokių, ką įkiriai šnypštė ir net švilpavo, o su-draust nebuvo kam.

Publikos buvo prisirinkę da pirmu kart tiek daug; ka-da tik buvo lošta koks persta-tymas Bostone, tai vis budavo ateis keliolika ar kel-tas de-sėtkų, o dabar buvo apie 400 ypatų; net tikietų pritruko, ir -ėdynių jau neuzteko. Susirin-ko daug dėlto, kad buvo ge-rai išgarsinta per pliakatus, per „Keleivį“ ir da bažnyčioje užšaukta. Matant visuomenės simpatiją, mūsų jauna aktorių kuopelė įgaus energijos ir gal neuzsiganėdīs šiuo vienu atlo-šimu, kaip pirmesnės panašios kuopos budavo padaro, ale atloš gal da kelis kart šias pa-čias dramas (jau rengiasi ant lapkričio 16-tos atlošt Bosto-ne); o toliau ketina mokintis naujas lošt. Pelną šį kartą kuopa pasiliko visą sau, bet ant toliau ketina paskirt vi-suomeniškiems reikalams.

Ant rytojaus, spal. 29 d. buvo parengtos per vietinę liet. socialistų kuopą prakal-bos — paminėjimui caro duoto-jo manifesto spal. 17 (30) d. po kurio vėl pasiliko iššaukta didžiausia reakcija, kurios me-tu šimtai laisvės kovotojų zu-vo nuo caro budelių kulkų ir kartuvių. Kalbėti buvo kvies-ta neseniai atvykę iš Lietuvos vaikinai ir mergina; bet mer-gina nežine dėl kokių priežas-čių nepribuvo. Pakalbėjus p. Micholsonui apie reikšmę mi-nėtojo manifesto, buvo persta-tyta tas vaikinai; ilgokai kal-bėjo, privedė daugelį visokių istoriškų ir dabartinių atsiti-kimų. Potam Alena Zubienė deklėmavo keletą eilių. Ant galo J. Zubas kalbėjo apie revoliuciją, darbinink škaį klatsimą, apie politiką ir bal-šavimą. Toliaus ragino kiek kas gali aukaut ant revoliuci-

jos; ir perėjus kelioms moterims tarpu klausytojų, surinkta \$5.00 iš kurių apmokėjus prakalbų rengimo iškačius, liko \$1.50 revoliucijos reikalams; pinigai sudėti pas k. kas. J. Tuinilą, iki susirinks daugiau ir taps pasiūsta J. O. Širvydui.

Žmonių buvo mažai, nes: viena—lietus lijo, o antra—po teatrui daugumas nebenerėjo apleist antros nakties bemiego.

J. Raulinaitis.

Plymouth, Pa. Liepos 10 d. atsibuvo K. Andrejaucko vestuvės; svečiam susirinkus ir gražiai besilinksminant, vienas iš jų tarpo (P. C.) užmanė sumesti kelis centus revoliucijos reikalams; daugelis svečių tam pritarė, tik vienas karčėmninkas ėmė rekti, kad nereikia tokiems aukų, kurie esą tik plėšia ir piauja kunigus; bet kiti svečiai nežiūrėjo ant jo riksmo, sumetė \$2.00, kuriuos paskiria revoliucijonieriams per LSDP. Lai buna toki svečiai užgėdinti, kurie priešinasi Maskolijos išsiliosavimui ir ant to brangiausio reikalo patįs nieko neduoda ir da kitus draudžia; tai matyt, kad toks žmogus turi sugedusią sauzinę, nes aiškiai pasirodo, kad jis prijaučia dabartinie Maskolijos valdžiai, begeriančiai žmonių kraują.

Svečias.

New York, City. Žmogus gyvuodamas ant svieto, vis jieško geresnių gyvenimo sąlygų, bet tankiai dar didesnę nelaimę pasitinka. Štai, New Yorke gyvena lietuvys, Martynas Simašius. Dirbo ant dokų, bet mažai gaudamas mokėt, neišmaitydamas šeimynos, vis jieškojo pelningesnio darbo. Kur ten kokio darbavimų agento biure, gavo darbą net Solon'e, Ohio. Išvažiavo ir... traukinys nabagą užmušė. Jo pati gauna Spal. 28, telegra-

mą, kad parvežimui lavono į New Yorką, prisiūtų 60 dol. Žmonelė nuvažiavo pati ir parsivežė.

Velionis prigulėjo prie šv. Jurgio pagalbinės draugystės Brooklyne. Bet davus žinę, draugystės komitetas atsisakė laidot (sako atsisakęs dėlto, kad ne tą graborių paėmė, kokį jis norėjo...) Potam žmonelė nusidavė prie vietinio klebono, kad leistų ant katalikiškų kapinių palaidot. Bet šis atsakė to negalįs padaryti, nes nežinąs, ar atliko velionis velykinę (nebutų gal buvę ankštai vietos ant kapinių numireliui, jeigu persiskyręs su šiuo svietu būtų buvęs turtin-gas). Teip dalykams einant, velionis tapė palaidotas, su daug palydovų, ant gražių aukštų Brooklyno miesto kapinių, vadinamų „Alyvų kalnas“. — Velionis turėjo 35 m. amžiaus, 8 metai Amerikoje, paejo iš Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės miesto. Paliko pačią ir mažą sunų. Buvo doras žmogus, priklausė prie LSS. 52 kuopos.

Lai buva lengva jam ši svetimima žemelė!

K. Č.

Wilkes-Barre, Pa. Pas mus dabar labai smarkiai viešpatauja vaikų ligos; pas lietuvius ypatingai ligos mėgta viešėti. Mat gyvena tokiose vietose, kur dėlėi švarumo daug da reikėtų norėt. O vėl nemoka nuo ligų apsisergėti. Taigi šermenų beveik kas dien turim Giedam ir poteriaujam, bet vaikai mirt nenustoja.

Anądien vieno karčėmninko vaikutis pasimirė. Atėjo ir giedoriai. Bet sausa kakarinė nekaip išrėkia, o šeimyninkas nepasiskubino svečių atvilgyti, tai šie patįs įsmilino už baro ir pastvėrė po bonkutę degtyrės, spiovė ant visų šermenų ir dumė laukan. Vieaok tapė sulaikyti ir priversti už degti

ne atpoteriant, bei laikrodėli užstatant, išsipirkti...

Breslietis.

Brooklyn, N. Y. Seređoj, lapkričio 6 d. atsibuvo South Brooklyne prakalbos parengtos per LSS. 19-tą kuopa. Nežiurint į blogą orą, žmonių susirinko gana skaitlingas būrelis. Kalbėjo drg.: J. Šaltis, M. Golovkov (rusiškai), J. Perkunas, P. Dubickas. Aiškino visi darbininkų pareigas linkui revoliucijos ir abelnai judėjimo už išliuosavimą darbininkų kliasos. — Po prakalbų sus tvėrė iš 11 sąnarių LS S. kuopa, kuri bus Brooklyne antra. Suaukavo visuomenė 12.74 ant labo apšvietos Lietuvai.

Meteoras.

„Tukstanties nakėlių“ tąsa.

(Arabų pasakos per Szecherazadą)

... Kada atėjo *tukstantis ir antra naktis*, tai Šeherazada prabilo:

— Girdėjau aš, o palaimintas karaliau, kad senovės laikuose, Kaledonijos krašte, mieste Auksoma, atsitiko negirdėtas maišras. Gyventojų dalis sukilo prieš savo valdoną. Už valdoną užstojo Kaledonijos šauliai, ir užgimė ant Auksomos rinkų ir gatvių kruvinos skerdynės.

Ramūs gyventojai su baime klausėsi nuogandžių atbalsių muštynių pašaliu se ir meldėsi prie visų šventų pranašų. Penktą sukilimo dieną abidvi kovojančios pusės nutarė iškelti viena kitai didelę kovą, ant vienos didžiausių miesto rinkų. Maištininkai užėmė vietas daug geresnes, negu narsūs šauliai.

Tą žinodami, šauliai pasileido gudraut. Reikia tau pasakyti, — o, palaimintas karaliau, tezydie rozės tavo vėlėje! — kad ant šitos rinkos stovėjo

garsingas moterų vienuolynas, su aukšta varpinyčia.

— Mano duše, — pertraukė karalienę Šacherazadą karalius Šachriar, — ar nepaaiškintumei tu man, kas tai yra moterų vienuolynas? Aš niekuomet apie tą nieko negirdėjau

— Nežinau tikrai, o, šviesiausias karaliau! — bet reikia manyti, kad tai yra panaši vieta į mūsų seralius...

Ir teip, šitas vienuolynas buvo žinomas visoje Auksomoje pastebėtinu aštrumu savo įstatymų, nežiurint į tą, kad vasarą triubočiai visą laiką čionai grajidavo linksmas dainėles, o pačios vienuolietės — su tikslu pastorinimo vienuolynui išdo, — ramiai sau laipnėdavo po visokias viešas vietas, rankiodamos pinigus aukoms.

Šitos mergos teip buvo gerbiamos už jų padorumą, kad kiti guodotini gyventojai, tankiai norėdami pabart ko ją nusidėjusią, paklydusią moterisnę, sakydavo jai: „Mano duše, tave reikėtų į šitą vienuolyną atiduoti!“...

Taigi šauliai ir nusprendė šito vienuolyno varpinyčia pasinaudoti, kad parankiau būtų į maištininkus šaudyti.

Ir štai su arbosvaidžiais ir jėtimis, prisiartino šauliai prie vienuolyno vartų.

— Atkelkit vartus! — sugrumėjo kareivių vado rustus balsas.

Vienuolyno sargas, smerčiop pergaždiutas, nulėkė pas vyriausią mergų perdėtinę.

— O, nelaimė, nelaimė, poniute! — jis sušuko. — Kareivių pulkai apsupo mūsų vienuolyną!..

— Įdomu... — užsimasė usi ištare perdėtinė. Dieną, mantant visai guodotinai visuomenei?!

Žinia apie pribuvimą kareivių akies mirksniu perlėkė per visas vienuolyno celes, kur kamavosi padorios merginos.

Nepaprastai tas įsias sujudo.

Surinkusi visas mergas, perdėtinė šiaip į jas prašneko:

— Mano mylimosios gazele! Matomai, atėjo mums baisaus išmėginimo valanda. Kaledonijos šauliai reikalauja, kad atidarytumėm vartus. Be jų sutikimo — aš negaliu to pavelyti... Sakykit tat: ar jūs norit, ar ne?..

— Kaslink manęs... aš... noriu... — pradėjo viena.

— Ir aš... manau, neprošali... — pridėjo kita.

— Ir aš! ir aš! ir mes! — sugrumėjo dievobaimingų mergų balsai.

— Įleisk! — paliepė perdėtinė sargui.

Ir įėjo kareiviai į vienuolių vartus su savo ginklais — ir šaudė, kiek norėjo, visą naktį...

Šitoje papasakojimo vietoj Šacherazada patėmijo prisairtinus rytą ir mandagiai nutilo.

Pagal prof. Piktą, vertė Geras.

Iš visur.

Pragaištingi viesulai. Pietinėje Prancuzijoje lapkr. 8 d. peruzė baisūs viesulai, kurie Marseilles mieste išgriovė daugelį namų ir nemažą skaitlių žmonių griuvėsiuose palaidojo Potam plyšo daugelį vietu debesį, ir lietu tvanas paskandino laukus.

Pamažinta nelaimė. Aprašant anuomsyk žemės drebėjimą Turkestane, spal. 7 d., prazuvsčių žmonių skaičius pamažinta ant 15 kos sykių, sakyta buvo, kad drebėjimas mieste Katarak užmušė 200 ypatų, tuomtarpu dabar tikrai iširta, kad prazuvo 3.400 žmonių, ir tik 7 ypatos teišlyko minėtame miestely gyvos. Toks pats drebėjimas spal. 8 d. sunaikino ten pat kaimą Kafirinagan. O Ispanijoje, lapkr. 7 d. perejus drebėjimui išizadėję pėlegrimai. Perva-

provincijoje Huesca, atliko milžiniški žemėse plyšiai, daug namų išgriuvo ir daug žmonių prislėgė.

Vokietijos aristokratai gina savo „garbę“. Skaitytojai pamena, kaip Berlyno generolas Moltke apskundė „Ateities“ redaktorių Harden neva už apšmeizimą, bet teisme nabagas da daugiau gavo pipirų. Dabar viešpatystės kanclierius apskundė teisman publicistą Brandt'ą, irgi už „apšmeizimą“ (tas parašė, kad Biulov užlaikęs jaunų nepilnamečių mergyčių namus, ir ten su draugais vakarus praleidžia...). Kadangi Brandt yra anarkistas ir jau ar ne du sykiu už tą patį ant valdininkų užsipuolimą baustas, tai teismui užteko persiliudijimo, kad Brandt yra kaltas: jį pasmerkė 18-kai mėnesių kalėjimui.

Italijos darbininkų skerdynės. Neseniai Medijolano karabinieriai buvo išsiusti lydėti streiklauzius. Tą patyrę streikuojantieji geležinkelių darbininkai, nutarė sustabdyti traukinį. Karabinieriai tada užpuolo ant darbininkų ir teip nuozmiai šaudė, kad net begančius guldė ant žemės. Užmuštų ir sužeistų darbininkų priiskaitoma į porą šimtų žmonių. Streikas vienok laimėtas.

Ryme areštuoja anarkistus. Lapkričio 11 dieną vietiniai Rymo anarkistai norėjo demonstratyviškai apvaikščioti sukaktuves Chicagoje pakartų 4-rių anarkistų. Valdžia pasiunte į susirinkimo vietą 2000 pečių kareivių, kurie visą dieną vaikė žmones nuo tos vietos, o vakare pradėjo areštus. Sujėmė per 50 žmonių.

Prigavo anarkistus. Šiuomtarpu kazi-kodel Europos karaliai jėmė Anglijon laukų tiesi, lyg į kokią šventą vietą pėlegrimai. Perva-

ziavus Švedijos ir Serbijos karalaičiams, pabuvojus porai Aprikos puslaukinių valdonų Londone, dabar vėl Ispanijos karalius atvažiavo su visa šeimyna. Neuzilgo rengiasi atsibastyt ir Vokietijos ciesorius Vilhelmas. Šiam paskutiniam socialistai ir anarkistai rengia pasitikimą su kacių muzika, už spaudos ir revoliucionierių persekiojimą. Valdžia tą keitinimą sužinojusi, padidino skaičių aiškios ir slaptos policijos bei šnipais apstatė visus „neištikimuosius“ kvartalus. Ispanijos karalius, jauzdamas ant sauzinės tokias pat nuodėmes, kaip ir keizeris — kankinimus ir torturas anarkistų savo valstybėje — sumislijo šiuos prigauti: su savim pasijėmė pačią ir aprėdytą įpėdiniu lėlę, o tikrą sunų išsiuntęs slapta Londonan dar už dviejų nedėlių pirmiaus.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Lapkričio 14 d. nusišovė buvėsis Krickerbocker Trust Co. prezidentas, Ch. Barney, New Yorke. Per jo kaltybę minėtoji piniguočių įstaiga įsrigo į nuopuolį ir pragaišno apie 16 milijonų dolerių sau kredito. Sauzudys Barney paliko savo pačiai apie pustrėčio milijono vertybės turtų.

— New Yorke produktų birza apskelbė, jog šiomis dienomis išsiunčia Rusijon, per Odesos priplauką, 162.000 bušeliu kviečių. Negirdėtas atsitikimas, nes iki šiolai dar pati Rusija suteikdavo svetiemiems kraštams kvietinę duoną. O jau iš Amerikos, tai niekuomet nesitikėjo Rusija šauktis sau maistą.

— Lapkr. 17 d. atsibuvo p. Draugeliū (78 Grand st.) svetainėje, Brooklyne, pirmas šį rudenį patiektos prelekcijos. Laikė p. Vinikaitis „Apie žemes susitvarkimą“. Studiją ganą gražiai paruošta, o prie-

to pritaikinti ukanoti paviekslėliai išaiškino klausytojams tą, ko jie da iš prelektoriaus žodžių nesuprato. Visa prelekcija klausytojus labai užėmė.

— Šiomis dienomis New Yorke viešys 2-ros dumos buvęs atstovas, Ozoli. Po priedava rusų socialistų revoliucionierių, jis čionai laiko eilę prakalbų. Rusų laikraščiai tat ueteisingai buvo pranešę, buk Ozoli tapęs Rusijoje sujimtas.

Laiškai Redakcijon.

Garbi „VL.“ Redakcija!

„Vienybės Lietuvninkų“ špaltomis pasinaudodamas, pranešu revoliuciją remiančiai visuomenei, kad aukų siuntinėjimas butų labiau geistinas krasos (pačto) „money orderiais“ negu bankų čekiais: 1) už kiekvieno čekio išmainymą ima New Yorke bankai rabato po 10 c.; 2) tulų bankų pinigai visai jau neprijemami.

Tikėdamas, kad visuomenė šito nepraleis be atidos ir dar kitiems tą praneš, lieku su meile ir pasišventimu jums ir socijališkai revoliucijai,

J. O. Širvydas

120-124 Grand st.,
Brooklyn, N Y.

Nauji raštai.

„Kudikių vergija „Laisvoje“ Amerikoje.“ (Socijalisto Knyginėlis, No. 7). Sutaisė pagal J. Spargo J. Širvydas. Kaina 5 c. Išleido Lietuvių Socijalistų Sanjunga Amerikoje. Philadelphia, Pa. 1907. Pustl. 20.

Krasos dėžutė.

Vaikui. Straipsnelio „Po dvyliktos“ negavome. „Palei smuklę“ sunaudojame. Ačiu. Meldziame temyti ant šios išlygos, kad prie kiekvieno rankraščio reikalaujame autoriaus tikro adriso, kuris redakcijai kiekviename atvejuje reikalingas.

RAISTAS - The Jungle

Toji labai pagarsėjusioji knyga, jau spaudoje ir netrukus bus užbaigta. Knyga parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, p. Upton Sinclair ir išversta geroj ir suprantamoj, lengvoj, lietuviškoj kalboje.

„RAISTAS“ jau išversta į 18 visokių kalbų ir tas parodo kaip ji visoj pasaulėj yra pageidaujama. Ji sujudino Amerikos visuomenę, o Washingtono valdžia nė nuo jokios straikos tėp ne persigando kaip nuo knygos „RAISTAS“ Lietuviams tuom žingeidesnė ta knyga, jogei apysakoje aprašytas lietuvių gyvenimas parodant su visoms smulkmenoms, ką jiems teko pergyventi ir kaip juos visi išnaudojo; kaip zerkole permatoma, vienų vargai, kitų linkmybės.

Toje knygoje aprašyta Amerikoje mėsos trustas, kaip nuodina visuomenę ir kaip prie mėsos ko-biauriausius dalykus primaišo, kad tik daugiau uždirbti.

Knyga faktiškai parodo visą dabartinę sukybių ir skriaudimų sistemą, ir į ką ji paverčia žmones, kuriems iš savo rankų darbo reikia užsilaikyti. Ji parodo, ką nukentčia moteris darbavietėse, kaip jos tampa suvadžiojamos ir kaip ne tik pavienių ypatų, bet ir visų šeimynų gyvenimai buna sudardyti ir kad prostitucija ir kiti nelaimingi apsioreiskimai civilizuo-toje pasauleje, tai tik pasekmė dabartinių nelemų sanlygų.

„RAISTAS“ naudinga perskaityt vargšams ir turtingiems; jis labai naudinga kalbėtojams.

„RAISTAS“ tai stora, didelė knyga ir bus tikras papuošimas lietuviškoj literaturoje, kaip netrukus bus užbaigta kaštuos kaip ir angliškas originalas 1 dol. 50c., bet kurie dabar prisiųs per „money orderį“ tik VIENĄ DOLERĮ, apturės tą svarbų veikalą t. y. PIGIAU. Vistiniai gali užsimokėti „Vienybės“ redakcijoj, 120-124 Grand Street, Brooklyne; rašant reikia adresuoti ant išleistojaus vardo taip:

J. Naujokas,

Sta. Madison Sq., box 157,
New York, N. Y.

Tėmykit!

Susirinkimas bus visos Luzernės lietuvių, kas link Liet. Laisvės Draugystės kabinų, 24 d. Lapkr. čio 1907 3 val. po pusiaudieniu, salėje John Manro, 58 Public Square, Wilkes-Barre, Pa. Būtinai susirinkit visi.

Komitetas.

VALKATA.

(Tikras atsitikimas).

(Iš latviško).

Tris metai tam atgal, rudenyje, gyvenau dar aš mieste M. Buvo tai vakaras Spalio mėnesio. Aš grįžau iš teatro namon. Gerai jau nebeatsimenu, kas tuomet buvo lošta, bet turbūt kokia nors tragedija, nes grįždamas namon aš teip buvau užsimastęs, kad net apie viską pasaulyje buvau užmiršęs. Tik štai, staiga kažkas mane traukia už skverno.

— Eik su manim drauge! — tykia šnibzdėjo plonas moteriškės balsas.

— Kaip drauge? — užklausu aš.

Jinai pasižiūrėjo į mane su nusistebėjimu...

Tuomet tai aš supratau...

— Gerai, bet pasakyk man, kas tamsta esi, ar latvaitė?

Jinai vėl į mane stebėdamas pasižiūrėjo ir tykia prabilo:

— Žinoma, kad latvaitė...

— Jei teip, tai aš eisiu su tamsta drauge! Ar tamsta toli gyveni?

— Ne, čia pat, ant Didžiosios gatvės.

Mēs ējom. Vartų raktą ji turėjo su savimi, todėl nereikėjo baldytis pas kiemsargį. Užlipę penkius lipinius jinai atrakino savo kambario duris ir mēs atsiradom tamsiame kambary. Sunkus, sugedęs oras, sumaišytas visokiais kvėpalais mušė man į nosį. Jinai išpatylo darbavosi apie lempą.

— Ar tamsta neturi brėztukų? Kaž-kur aš savuosius padėjau — nebegaliu niekur rasti.

Aš išsijėmiau brėztukus ir uždegiau lempą.

— Teip, dabar šviesu! — tarė ji ir nusišypsojo.

— Šviesu! — atsakiau aš ir atydžiai į ją pažiūrėjau. Jinai buvo dar visai jauna ir gana graži mergaitė; juodi, palaidūs plaukai kybojo persikorę per jos pečius. — „Ne, tai juk ištikrųjų yra gražuolė!“ — Teip maniau aš sau...

Jinai nuleido žemyn galvą, kaip mergaitė, kuri pirmą kartą susitinka su svetimu jai žmogumi ir, dar net paraudonavo.

Aš atsisėdau priešais jos už stalo ir tariu:

— Meldžiu sėsties, pasikalbėsiva!

Ir vėl jinai pažvelgė į mane su nusistebėjimu ir nenoromis atsisėdo.

— Gerai. Dabar pasakyk man tamsta, kaip tamstos vardas?

— Marytė.

— Na gerai, pana Marija! Dabar pasakyk man tamsta, koku budu tamsta pakliuvai ant gatvės ir likai valkata? — Kiteip išsitariant, — „prostitutka!“ —

Kaip elektrikos užgauta jinai pašoko nuo kėdės ir tokiomis baisiomis akimis pasižiūrėjo į mane, o paskui pradėjo dairytis aplinkui po visą kambarį, lyg kad pagalbos jieškodama.

— Dėlko tamsta tokia nerviška, pana Marija! Ar gi jau tas mano klausimas išrodo tamstai toks baises?

— Nieks dar man tokių klausimų neužduodavo

ir... ir tamsta išrodo man visai toks savotiškas... tokius stebėtinus statote man klausimus ir aš manau kad... kad...

— Kad aš beprotis! Ar ne teip, ką, pana Marija?

— Teip!

— Nusiramink tamsta, esmu visai normališkas žmogus. Manęs tamstai nėra ką bijotis. Kad aš esmu truputį savotiškas, negu paprastieji tamstos svečiai, tai tas nieko nereiškia. Ir teip, buk tamsta teip maloni ir papasakok man apie tai ką aš jau tamstos prašiau.

— Papasakoti... papasakoti... kaip pakliuvau ant gatvės ir likau valkata... prostitute!?

Abiejomis rankomis jinai susigriebė sau už galvos ir pradėjo griaudžiai verkti...

Ilgai negalėjo jinai nusiraminti, bet pagalios visgi nusiramino.

— Pasakoti tamstai, kaip pakliuvau ant gatvės ir likau valkata, tai juk visai nepridera prie to da lyko; tamstai juk vis viena kaip aš ten pakliuvau... ir aš manau, kad tamsta ne dėlto ėjai su manimi drauge, kad klausinėti mane, kaip aš pakliuvau ant gatvės... — tarė jinai, ir tokia lyg kad užpykusi, ironiškai šypsodamos pasižiūrėjo į mane.

— Bet kas gi tamstai sakė, kad aš atėjau čia dėl ko kito?

— Ha, ha, ha! kas man sakė? Dar juk nė vienas iš vyrų nėra ėjęs drauge kokiai nors valkatai, tik dėlto kad dasizinoči apie jos ypatingus dalykus...

— Na gerai, kad nė vieno dar tokio nebuvo, tai aš busiu pirmutinis!

Ir vėl jinai į mane pasižiūrėjo ir ironiškai nusišypsojo, lyg kad sakytų: „Per jumis, tiktai per jumis mēs liektame valkatomis, prostitutėmis!“...

— Na, padėkime, kad tamista nesi nė kokias valkatas, ir aš atėjau pas tamsta, kaipo pas gerą pažįstamą svečinose pasikieminėtų. Na, ir bekalbėdami apie šiuokius ir tokius dalykus, užvedame kalbą apie valkatas ir tamsta man, kaipo geram savo pažįstamam ir draugui, pradėdi pasakoti, kaip panašūs tokie dalykai atsitinka...

— Jei jau tamsta teip labai nori apie tai žinoti, tai galiu jau aš ir papasakoti, — ir vėl jinai teip keistai į mane pasižiūrėjo.

— Tai buvo keletas metų tam atgal, buvau dar tuomet aš tik 18 metų mergaitė ir —

Tik štai, staiga jinai nusitvėrė abiemis rankomis sau už galvos ir pradėjo griaudžiai, griaudžiai verkti; paskui, šiek-tiek nusiraminsi tėsė toliaus:

— Mano tėvas buvo gana turtingas ukininkas. O aš tuomet buvau tik ką baigusi gimnaziją ir gyvenau pas tėvą. Nors ir tuomet labai norėjau pastoti į kokią nors vietą ir užsidirbti pati sau duoną, bet mano tėvas ant to nesutiko. Jis visuomet sakydavo: „Kaip tai išrodys, kad jo, turtingo ukininko duktė, eina pas kitus tarnauty! — ne, tegul gyvena sau ramiai namie; dar ateis laikas, kuomet reikės pačiai rupinties apie savo lizdą.“

Vasarą, laike vakacijų, atvažiavo pas mūs pariešėtų koks tai tolimas giminė, studentas. Jis buvo labai dailus jaunikaitis, jo pasielgimai ir mandagu-

mas suvedė mus į ankštus, labai ankštus prietikius. Kas vakarą mėš eidavom pasivaikštinėty po beržynėlį ir ilgai dar po pusiaunaktės mėš vis dar tebevaikščiodavom po pievas. Tai buvo laimingos dienos. Jis pasakodavo man apie laimę, apie meilę, kuria reikia naudotis, pakolei dar mėš jauni esame... ir jaunystėje reikia imti visą tą, ką gyvenimas tik duoda... Ir aš jam tikėjau... ir jėmėm mėš visą tą, ką gyvenimas mums tuokart davė... Aš dar ir lig po šiai dienai apie tai nesigailiu, tai buvo laimingos, neužmirštinios valandos, laimingiausios visame mano gyvenime.

Po visu tuo jis išvažiavo vėl atgal į universitetą, o aš pasilikau. Buvau labai laiminga atminus praleistas valandas ir nė į galvą man neatėjo, kad už tai reikės man labai pasigailėti. Jis, išvažiuodamas, nieko man neprižadėjo ir aš nuo jo nieko nereikalavau; nes apie vestuves ir tam panašius dalykus mūsų tarpe nieko tokio nebuvo kalbėta...

Bet tada?! Kaip atėjo laikas, kaip man reikėjo tėvui viską pasakyti. Jis bemaž ko iš galvos neišėjo; baisu, kaip jis tuomet buvo užpykęs; ir jei tas mano studentėlis tuomet būtų buvęs arti jo, jis jį būtų į miltus sumalęs. — Apie visą tą atsitikimą aš jam parašiau laišką, bet atsakymo nesulaukiau. — Aš mėginau tėvui įkalbėti, kad toks atsitikimas visai jau nėra taip labai pavojingas, o ypač dar ant tokios didelės ukės, tas mažutėlis nekaltas sutvėrimas nebū visai ir žymus; o kaslink manęs, tai aš busiu dar gi labai užganėdinta su juomi; o žmonių kalboms — jei mėš patįs neatkreipsime ant to jokios atydzios, tai tas mums nieko nekenks... Bet mano tėvas pažvelgė į mane tokiomis baisiomis akimis, kurios grašino mane amžinai nuzudyti.

— „Tos gėdos, tos gėdos, tos aš neišturėsiu!“
— Šaukė ir draskėsi lyg koks beprotis.

Tokiose valandose norėdavau aš jį nuraminti, įkalbėti jam, kad čionai nieko tokio baisaus nėra, apie ką jis kad mano, kad mano busimas kudikis nebepirmas ir nebepaskutinis, kuris pasaulyje tokiu budu užgimė, ir kad nėra mano tėvui jokios priežasties taip labai jau ko rupinties, bet greičiaus dar džiangties...

Tuomet jis mane pagriebė ir išmetė pro duris...

— „Eik! — šaukė jis lyg koks beprotis, — eik į miestą! ant gatvių! ten tu atrasi sau žmones, kurie iš tavęs džiangsis!“

Aš jo meldžiau pasigailėjimo, kad nevaryty manęs iš namų, jei ne ilgiau, tai nors ligi žinomo laiko.

Bet jis pasiliko nepermaldujamas... ir aš ėjau. Baisus, neapykantos ir paniekinimo klyksmas praskambėjo man iš užpakalio: „Valkata!“ — tą klyksmą palydėjo beprotiškas juokas...

Tuomet dar aš maniau, kad nebusiu valkata, — bet, — tėvo prakeikimas išsipildė... Išvyta iš tėvo namų nežinojau kur bespasidėti. Aš ėjau į miestą. Mieste gyveno kokia tai mano teta. Iš pradžios jinaį prijėmė mane labai maloniai; bet dasizinojusi, dėlko tėvas išvarė mane iš namų, pasidarė visai atkakli. Bet varyti manęs, tėčiaus dar nevarė ir leido gyventi, pakolei priėjo laikas gimdymo. Mano kudikis užgimė negyvas; priežastis tame matyti buvo visi tie

tragiški atsitikimai, kuriuos aš paskutiniame laike turėjau pergyventi.

Kaip pasveikau, rašiau aš apie tai savo studentui, gal jis man galėtų duoti kokią nors rodą, ką dabar pradėti, ką veikti. Bet aš nesulaukiau nuo jo nė jokio atsakymo, ir išviso dar tik vieną kartą temačiau. Tai buvo tuomet, kuomet jis jau buvo baigęs mokslą ir likęs kunigu... Dabar jau jis yra klebonu ir turi sau gerą šiltą vietelę...

Vieną gražią vasaros dieną sėdėjau aš ant upės kranto ir evajojau, kad daug geriaus būtų, jei pasiskandyčiau, tuomet viskas būtų užbaigta... Tuo tarpu priėjo prie manęs koks tai ponas, jis labai nusistebėjo, kad aš, tokia jauna ir graži moteriškė verkiu.

Pasisakiau, kad neturiu darbo ir nežinau kur dabar pasidėti. Jis mano nelaimę atjautė. Papasakojo, kad jo drangas netoli Odesos turįs kokį tai nedidelį dvarelį ir reikalaujās šeimyninkės; todėl galėsiąs jis mane ten prirodyti. Dabar tuojaus jis rašysiąs jam laišką ir, pakoliai gausiąs atsakymą, tuotarpu aš galėsiąti apsigyventi pas jį.

Aš ėjau su juom drauge. Jis užsilaikė prieš mane labai mandagiai ir aš apsidžiaugiau, kad Dievas atsiuntė man išgelbėtoji. Netrukus apturėjom laukiamąjį laišką, kad aš galiu važiuot, vieta esanti liuosa.

(Užbaiga bus).

PRIE APSIŠVIETIMO.

Apšvietimo šaukiam, šaukiam!
Saulės tekant nesulaukiam...
Nyku, tamsu, juoda, juoda...
Caras laisvės nebeduoda.

Smaugia caras su ministrais,
Apsistatą policistais —
Vienus karia, antrus šaudo,
O trečiųjų jieško — gaudo.

Neva laisvę apgarsino
Ir cenzurą panaikino;
Bet šnipukų daug privaiste,
Žmonėms kilpas vėl užtaise...

Į tas kilpas žmonės krinta,
Laisvės rytas neprašvinta;
Skaudžios baudos ir kentimai,
Visokiais galais skriaudimai.

Braugenybė kuodidžiausia,
Uzdarbystė kuomazičiausia;
Tai uždėrbant reik baduoti,
Viską valdžiai atiduoti...

Ei, subrusti ei, sutremti —
Caro sostą reik neremti
Jokio jungo, prispaudimo,
Zengiant prie apsišvietimo...

Liepukas.

NAUJOS KNYGOS

Gauamos „Vienybės Lietuvninkų“
Redakcijoje:

Lietuvių Tauta Senovėje ir šia
dier. Paršė J. Szl

II Tomas. Pust. 563. Aprašo
apie lietuvių praeitį. Kiekvie-
nam lietuviui naudinga apie
tai žinoti. 1.50

Vargdieniai. Apsysaka iš tikrų
atsitikimų penktos ir šeštos
dešimties 19-tojo šimtmečio.
Paršė Aleksandras Fromas
(Guzutis) Szioj knygelėje ap-
rašo apie baudžiovos laikus
Lietuvoje, kaip ponai kankino
žmones. Apie Lietuvos uba-
gų gyvenimą ir jų balių. Di-
dei akyva ir juokinga 50c

Revoliucija. Jos prasmė, priežas-
tys ir pamatas. Aprašo apie
revoliuciją Lietuvoje.
Pust. 44. 10c

Zmogus. J. Aukuratero apysaka/
Smagi apysakaitė pasiskaityt.
Pust. 40. 15c

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Antano Mid-
viko, išvažiavo jau 5 mėnesiai ir ne-
gavau žinios, girdejau gyvenas New
Britain, Conn. 30 metų senas, plau-
kai geltoni, biskį rauplėtas, paliko
5-ta vaiku. Jai kas žino apie jį mel-
džiu duot žinią ant adreso:

Petronė Midvikienė,
115 North 5 st., Brooklyn, N Y

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo
Jotauto ir Julijonos Jotaučiutės.
Kauno vedybos, Raseinių pav. Zaga-
rės parapijos. Jie, ar kitas kas, teik-
sie dūti žinę ant šio adriso:

Jonas Skinderis,
Clinton, Ind.
P. O. Box 325.

Susirinkimai.

Draugystė „Sviesos ir Mokslo“
laikys susirinkimą nedėlioje 1 d.
gruodžio, 1907 m. 2 rą valandą po
pietų; po No. 78 Grand st. Broo-
klyn, N. Y. p. Drugelio. Teipogi ta-
po perkeltas ir knygynas po virš mi-
nėtu adriau.

Draugai ir draugės, matome jog
mus spaudžia skurdas iš visų pusių,
o kaip mėš jį galime prašalinti? Vien
tik per mokslą; todėl kam tik yra
miela skaitymas ir apsišvietimas, pri-
sirašykite prie „Mokslo ir Sviesos“
draugystės, nes čia randasi visokio
turinio knygų, kurias gauna skaityt
dykai. Komitetas.

„Dilgėlių“ Prīdas!

Knygėlė: „Mikės valdinių potėriai“ su giesmėmis, dainomis ir pamokslais (kaip caras miega, santikos aniolas ir kiti) apturės kiekvienas, kas per šį mėnesį užsirašys „DILGĖLES“. (Dilgėlės — juokų ir satyros laikraštis su paveikslėliais; eina sykį kas mėnuo; kaštuoja 1 dolerį metams; nuo kalėdų bus padidintas). Adresas:

„DILGĖLĖS“,
1418 So. 2-nd st.,
Philadelphia, Pa.

Pavojus gresia mainų darbininkams.

Jie turi stiprint uniją, jei nori kad uždabiai nesusimazintų.

Vadai ir organizatoriai laiko mitingus visur aplinkui, dėlto niekas negali išsisteisinti, kad jis nežinojo, kaip svarbu yra prisirašyti prie unijos. Vienok yra kai kurie mainieriai, kurie mažai paiso apie unijos darbą, teip kad jie net neateina nė ant unijos mitingų, ir tokius tai žmones mes norime, kad unijos sąnariai prikalbintų.

Jiems lengva tas padaryti, jei tik jie nori. Kiekviename „kalerije“ unijos mainieriai gerai žino tuos žmones, nes jie dirba greta su jais, gal ir gyvena greta su jais. Teip dalykams stovint, jie turi daug progos su jais pasikalbėti, o tokios progos organizatoriai neturi.

Mums butų malonu išgirsti, kad kiekvienas mainų darbininkas apsiimtų prikalbinti uniją bent vieną tokį, kuris da nepriguli. Tas nesunku padaryti, ir tokiu budu skaitlius unijos sąnarių greitai užaugtų.

Gal buti, kad pereitų kiek laiko, daugeliui žmonių, be abejonės, reiktų daug kalbėti, bet jei tik neprigulintieji prie unijos tik neatleisdami darbuosis, jie tikrai gali žinoti, kad jų bus viršus. Dabar laikas pradėti darbuoties.

Mums neišpasakytai malonu yra išgirsti, kad skaitlius mainierių unijos kietosios anglies

rajone be paliovos dididinasi, ir kad tiek daug, kaip šimtas ir penkiasdešimtis sąnarių prideda per vietinius mitingus. Tarp jų didelė dalis buvo mūsų vientaučiai, ir jie parodo, kad jie vėl pradeda interesuoties unija, ir dėlto mes tikimės, jog labai iš daug tų, kurie pirmiau prigulėję prie unijos, buvo ją pametę, ar kurie niekad prie unijos neprigulėjo, į kelias savaites prisirašys prie unijos, kurią valdo gabus prezidentas John Mitchell.

Idomus išsitarimas.

„Zmogus yra teip tvirtas, kaip ir jo skilvis“, tai išsitarimas abelnai visur girdimas šioje šalyje. Jis išrodo idomus, keistas, vienok, jeigu tamista pamąstysi apie jį daugiau, tai pamatysi, kad išsitarimas yra teisingas. Tamista niekur nerasi tvirtą vyrą su nesveiku skilviu, kaip veik tasai organas sustoją veikęs, teip greit mažinasi ir kuno pajiega, o kaip greit skilvis pradeda vėl veikt, teip greit pasididina ir kuno pajiega. Tam yra daugelis davadų; ypatos su nesveiku, nusilpnėjusiu skilviu, negalinčios dirbti ir pasidžiaugti gyvenimo smagumais, sutvirtino savo skilvį vartodami Trinerio Amerikoniškąjį Elikšyrą Karčiojo Vyno, ir galėjo eiti dirbti ir pasidžiaugti gyvenimo smagumais, jautėsi smagiais ir abioija. Stai vaistas veikia tiesiai ant skilvio ir ant visos gromuliojimo sistemos, ir už tai yra labai geras visiems nesveikumas tos sistemos. Vaistas geras nuo anemijos, mažakraujystos, nusilpnėjimo, nerviškumo ir nuo visų kitų nesveikimų, kurių simptonai buna netekimas apetito ir nusilpnėjimas. Grynumą vaisto kaštuoja Su. Valst. Serial No. 116. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 599 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Puikus artisto darbas.

Mr. A. M. Mucha, garsingas Bohemian artistas, kurs šioje šalyje yra garsingiausias artistas. Du pastutiniai jo paveikslai didai puikus, iš kurių vieną ponas Jos. Trineris; zinomas išdirbėjas Amerikoniško Elixire Bitter Vino paėmė dėl sieninio kalendoriaus 1908, kurį kiekvienas gali gaut kurs prisiųs 15 c. marķemis nuo Jos. Trinerio.

616 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Balius.

Pirmas metinis balius! Draugystės naujai susitvėrusios, po vardu šv. Petro, atsibus 28 d. Lapkričio, 1907; ketverge 5 val. po pusiaudienio. Salėje Sebastijono Mokevičiaus 69 Gold st. Brooklyn, N. Y.

GRAMATIKA angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žveris*; *eight* (ait) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokintojaus, 24 psl., su prisiuntimu 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokintojo 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisiuntimu 15c

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

Naujas Telephonas No. 8208.

Jonas Dzedolikas LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų
Vežimai perkraustymui ir t. t.

509 Main st. KINGSTON, PA.

Puikus salūnas parsiduoda.

Salūnas stovi ant kampo, labai patogioje vietoje, ir parsiduoda didei šeimyniškų prietikių. Pirkėjas gaus labai lengvas išlygas. Laisnis kaštuoja 12 dol. ant savaitės, o rendos 10 dol. ant mėnesio. Atsizinot pas:

Edmand Chaymer,
221 Kent ave, Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs.

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 eolių.
Prekė 85c. kožnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.

Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c
Pinigus prisiųsdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Lietuvizkas Žiegormeistras.

Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Pranesu visiems Lietuviams, kad uždėjau didelę kraituvę visokių dziegorėlių ir žiedų: kaip tai, laikrodžių sieninių, kiseninių dyto aukso vyriskų ir moteriškų su grūtos kvėtkoms ir t. t. - Visokių žiedų alubintų ir seip nešiot va nams ir merginoms didelė pasirinkime ir už prieinamą prekę.

VISOKIŲ MUZIKOS ĮRANKIŲ.
Skripkų, armonikų, strunų, klarnetų, britvų, de kuojamų maslinų ir parasonų. Teipogi dalego rėlius pataisan.

M. MINKUS,
kampas Hancock ir Wilkes-Barre. Pa.
236 E. Market str.

Lietuvos Ukininkas!

LAIKRASZTIS
Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms
Išeina viena kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.

Lietuvoj metų prekė.... \$1.80;
Amerikoje..... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai
M. J. DAMIJONAITIS,
8252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninku“

Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami PLYMOUTH po senoviai, kaip tai: plakatai, tikietai, konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.

Sluntimas Pinigų, pardavimas Laivakorėlių ir visokių knygų, paveikslų, popieros gromatų rašymui ir teip toliaus.

PO ŠIUOM ADRESU:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

224 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.